

Nr 41.

Av herr **Hagberg** i Malmö m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till förordning om värnsskatt, m. m.

I det rådande läget synes ofrånkomligt uttaga ökade skatter till staten, särskilt för upphjälpande av den försummade försvarsberedskapen.

Vid påläggande av indirekta skatter å konsumtion torde, huru sådana skatter än ökas och utbyggas, inga direkta oformligheter kunna uppkomma av sådan art, att skatten överstiger den inkomst, varmed konsumtionen rimligen skall bestridas. Förhållandet är annorlunda vid påläggande av direkta skatter. Varken de tre skatterna av kommunal natur (allmän kommunalskatt, landstingsskatt, vägskatt) eller inkomst- och förmögenhetsskatten eller den särskilda skatten å förmögenhet äro så konstruerade att de icke var för sig i mer eller mindre markerade undantagsfall kunna uppgå till högre belopp än den inkomst, av vilken de rimligen borde utgå. När då samtliga dessa direkta skatter uttagas av en och samma skattskyldig, bli de fall givetvis talrikare, då skatternas sammanlagda belopp överstiger den skattskyldiges inkomst, särskilt vid tillämpandet av de allt mer stegrade satser, varmed skatterna under senare år uttagits.

Med hänsyn till oförmligheten av att de direkta skatterna sålunda kunna uppgå till högre belopp än den skattskyldiges inkomst, har vid olika tillfällen framhållits behovet av skattespärr av en eller annan art. Se t. ex. Bev. U. betänkande 1938: 32, särskilt yttrande av herr Lundell, Bev. U. betänkande 1939: 19 reservation av friherre Lagerfelt m. fl. samt samma betänkande reservation av herr Velander. När numera i Kungl. Maj:ts prop. nr 78 till innevarande urtima riksdag föreslås ett 50 % tillägg till förut på 1939 års taxering utdebiterade inkomst- och förmögenhetsskatt i form av en särskild värnsskatt, blir behovet av en skattespärr ännu mera markerat än förut.

Av den som icke äger sparkapital och icke heller avsätter något sådant, hur stora hans inkomster än må bliva, går det av naturliga grunder icke att uttaga mera i skatt än han intjänar i inkomst. Skattetarifferna giva knappast heller möjlighet ens efter tillägg av värnsskatten att framkonstruera något sådant fall. Av den däremot, som avsatt sparkapital eller underlåtit att konsumera sparkapital, som han i annan ordning förvärvat, låter det sig göra att under ett större eller mindre antal år uttaga mera i skatt än han intjänar i inkomst. Det torde emellertid vara föga välbetänkt från statsmakternas sida att så förfara, eftersom alla dessa innehav av sparkapital tillsammanslagda icke utgöra annat än den för folkhushållets behov arbetande totala produktions- och distributionsapparaten jämte tillhörande förråd.

Vidtaga statsmakterna sådana anordningar, att större nackdelar bli förenade med att vara delägare i samhällets produktionsapparat och att göra insatser till dess utvidgande och förbättrande än med underlåtenhet härutinnan, så kommer detta icke att bli utan påföljd ifråga om produktionsapparatens kapacitet och produktionens volym och kvalitet och därmed för levnadsstandarden i landet. — Belysande exempel finnes på vad bortfallande enskilt företagarintresse kan betyda för ett land eller en landsända eller en produktionsgren.

Det torde vara en mycket måttfull fordran beträffande de hårt skattebelastade fall, varom i denna motion är fråga, att skattespärren sättes så, att den icke blott hindrar att de sammanlagda skatterna överstiga den inkomst på vilken de beräknas — i den mån icke denna gräns redan förut är överskriden — utan att den därutöver lämnar fritt till skattedragarens disposition det existensminimum, som angives av det statliga ortsavdraget (ej bankat).

Tillämpandet av spärregeln bör kunna ske redan vid utdebiteringen av värnskatten genom att vederbörande debiteringsförrättare under någon kortare tid erhåller till låns de kommunala debiterings- och uppbördslängderna. Till ev. senare kommunal skatteutjämning tages ej hänsyn.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att värnskatten i förekommande fall reduceras så, att den tillsammans med övriga på grund av 1939 års taxering debiterade skatter till stat och kommun icke överstiger den skattskyldiges till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst minskad med ortsavdraget.

Stockholm den 25 november 1939.

Erik Hagberg,
Malmö.

T. V. Lundell.

Arthur Casenberg.

Nils V. Sandström.
